

OBVEŠČEVALEC

LETO X

LITIJA 1969

ŠT. 3

Kako smo poslovali v letošnjem prvem polletju

V začetku poslovnega leta se je predvidevalo, da bo plasman izdelkov težak z ozirom na pretirani uvoz blaga. Letošnji podatki kažejo, da se predvidevanja v naše dobro niso uresničila, kajti lahko trdimo, da doživlja naše podjetje kot tudi vsa slovenska industrija konjunkturo.

Povpraševanje na tržišču je še vedno zadostno tako, da plasman izdelkov ni problematičen, pa najsi bo to za porabo v domači industriji ali pa za izvoz. Pač pa zahteva tržišče sodobne izdelke odgovarjajoče kvalitete. Drugo pa je vprašanje pod kakšnimi pogoji oz. za kakšno ceno je možen plasman.

Trenutno konjunkturo, ki vlada na tržišču, skuša naše podjetje izkoristiti tudi zato, da bi dosegli čim boljši finančni uspeh, kajti modernizacija, ki je v teku, zahteva precejšnja finančna sredstva.

V prvi polovici letošnjega leta se je zato forsirala proizvodnja z nadurnim delom, da smo zadostili vsem obveznostim, ki smo jih imeli do naših kupcev.

V prvi polovici leta smo dosegli naslednje proizvodnje rezultate: Proizvodnja predilnice je za 33 ton večja v odnosu na lansko leto, kar ni veliko, drugačno sliko pa dobimo, če pogledamo pod kakšno povprečno številko smo dosegli letošnjo proizvodnjo. Povprečna številka letos znaša Nm 37,4, medtem ko smo dosegli v istem razdobju lani 35,2, kar pomeni, da bi bila proizvodnja ob isti povprečni številki kot v lanskem letu znatno večja. To kaže tudi proizvodnja preje v bazi, ki je višja za 261 ton. Še pomembnejša od same proizvodnje pa je struktura proizvodnje. Znižala se je proizvodnja bombažne kardirane preje za 142 ton, na račun stanične za 95 ton, sintetične 57 ton in česane 23 ton. Ti podatki kažejo, da se je dal poudarek predvsem tisti proizvodnji, pri kateri se dosegajo boljši finančni efekti. Presenetljivo za letošnje leto pa je, da je neprimerno manj izmečka kot v predhodnem letu. Pri isti količinski proizvodnji smo letos imeli izmečka le 46 ton, medtem ko smo ga imeli v istem razdobju lanskega leta 141 ton. Znižanje izmečka za 95 ton že nekaj pomeni in bi bilo želeli, da bi s to tendenco nadaljevali tudi v drugi polovici leta.

Proizvodnja sukane preje je letos za 25 ton večja in tudi povprečna številka je višja, saj znaša Nm 36,1, medtem ko je bila v predhodnem letu 35,7. Znatno pa je v porastu proizvodnja previte preje, katera se je povečala za 120 ton v odnosu na lansko leto. Če sedaj seštejemo vso proizvodnjo osnovne dejavnosti na skupni kazalec, nam le-ta pokaže, da se je proizvodnja povečala za 7,7%. Plan celokupne proizvodnje pa je prešežen za 11%.

Za proizvodne dosežke v letošnjem letu se delovna sila ni spremenila in je število ostalo na istem nivoju kot lani. Povprečno je bilo zaposlenih v prvem polletju 884 delavcev in prevladujejo žene, saj jih je udeležo-

nih v tej številki kar 661. Še vedno pa je enak problem kot lani, tj. odsotnost z dela, saj je povprečna odsotnost z dela dnevno 140 delavcev, kar povzroča pogosto motnje v proizvodnji, saj beležimo zaradi pomanjkanja delovne sile 560 000 zastojskih vretenskih ur, kar pomeni izpad proizvodnje za 103 tone.

Povprečno je dnevno odsotnih zaradi bolezni 87 delavcev in predstavlja 10% od skupno zaposlenih v podjetju.

Že pri proizvodnji je bilo omenjeno nadurno delo, podatek pa nam pove, da smo izkoristili 73 656 ur razpoložljivega delovnega časa za nadurno delo, kar je precej več kot v preteklem letu, saj smo opravili le 33 944 nadur.

Vzporedno z večjim koriščenjem delovnega časa so bile tudi bolje koriščene naše vretenske kapacitete. Podatki kažejo, da smo v prvi polovici leta koristili vretenske kapacitete v predilnici z 71,3%, medtem ko smo jih v istem razdobju lanskega leta za 70,7%. Razveseljivo je tudi to, da se je gramatura na vretensko uro povečala od lanskega leta 17,83 g na 18,51 g in to ob višji povprečni številki. Ta tempo bi morali vsekakor obdržati tudi v naslednji polovici leta.

Dosežki sukalnice v pogledu koriščenja vretenskih kapacitet pa niso zadovoljivi. Izkoristek je nižji, kar gre pripisati čestim zastojem zaradi pomanjkanja naročil.

Pomemben je tudi pregled podatkov, ki kažejo stanje naših delovnih sredstev oz. osnovnih sredstev. Na-

Vsem članom kolektiva želimo prijeten oddih

bavna vrednost osnovnih sredstev znaša ob koncu obračunske dobe 37 028 618 din. Sam ta podatek ne pove mnogo, ko pa upoštevamo odpise, vidimo, da so naša osnovna sredstva zastarela, izredno iztrošena, saj kaže stopnja sposobnosti osnovnih sredstev le še 28,2%. Medtem ko je stopnja sposobnosti samih delovnih priprav, tj. strojev, le 26,3. Ti podatki nam pokažejo, da se nahajamo pod sloveskim povprečjem in kako nujna je modernizacija našega podjetja, če hočemo iti v korak z ostalimi kolektivi tekstilne industrije. V ta namen smo že v letošnjem letu močno povečali amortizacijo in smo vložili in obračunali v amortizacijski sklad 2 422 408 din sredstev, kar pa bo vsekakor vplivalo na končni finančni efekt. V investicijske svrhe smo do konca obračunskega obdobja porabili 4 800 189 din investicijskih sredstev.

Kakor so važni v proizvodnji delavci in delovna sredstva, tako predstavljajo tudi pomembno postavko poslovna sredstva oz. obratni kapital. Posebno v zadnjem času se daje tej postavki vedno večji poudarek, kajti pomanjkanje obratnega kapitala ima lahko usodne posledice še za tako dober kolektiv. Naš kolektiv je v preteklosti načrtno vlagal sredstva v poslovni sklad za jačanje obratnega kapitala. To je tudi do neke mere vplivalo na dobre finančne efekte, ki smo jih zabeležili v zadnjih letih v primerjavi z ostalimi kolektivi v tekstilni industriji. To je omogočalo, da smo lahko kolikor toliko pravočasno nabavljali surovino, kakor tudi v redu poravnavali naše obveznosti. Na koncu obračunske dobe v lanskem letu smo zbrali v poslovnem skladu 15 034 790 din lastnih obratnih sredstev. Poleg smo razpolagali še z dolgoročnim kreditom, ki je znašal 1 981 000 din in kratkoročnimi krediti v znesku 4 485 000 din. Ta sredstva so zadostovala, da smo krili potrebe podjetja v zalogah drobnega inventarja in surovin, zaloge gotovih izdelkov in pa zaloge nedovršene proizvodnje. Skupno je bilo vezano v lanskem letu v vseh zalogah na koncu obračunske dobe 21 330 237 din obratnega kapitala. Zaradi velike postavke dolžnikov, ta je znašala lani 21 892 000 din, katere pa nismo mogli pokriti z lastnimi sredstvi, niti s kratkoročnimi krediti je to pogosto povzročalo tudi težave pri poslovanju.

V letošnjem letu smo morali izločiti del lastnih sredstev za investicije za modernizacijo, na drugi strani pa so se dolgovi kupcev še povečali in so znašali 26 106 000 din, kar je občutno ogrozilo likvidnost podjetja. Sicer je res, da to ni pojav samo v našem podjetju pač pa je to splošno jugoslovanski in da ogroža celotno gospodarstvo, vendar je to za nas zelo pereč problem in se bo vsekakor odražal tudi na končnem finančnem efektu v drugi polovici leta, če ga ne bomo uspeli ublažiti. Zmanjšanje naših lastnih obratnih sredstev smo skušali nadomestiti s povečanjem kratkoročnih kreditov, ki so znašali na koncu prvega polletja že 8 689 000 din. Tudi to nam ne zadostuje tako, da stojimo iz meseca v mesec pred problemom kako zbrati sredstva za izplačilo plač na določen datum. Potrebno je veliko intervencij, tako telefonskih in osebnih, da se sredstva za osebne dohodke pravočasno zberejo. Nič ne bi bilo presenetljivega, če bi v prihodnjem obdobju prišlo kakšen mesec do zakasnitve izplačila zaradi pomanjkanja sredstev.

Pomanjkanje sredstev nam na drugi strani tudi onemogoča pravočasno poravnavo obveznosti dobaviteljem, saj znašajo naši dolgovi koncem prvega polletja že 17 404 000, kar bo povzročilo povečanje postavke zamudnih obresti.

Pri vseh teh težavah, ki smo jih imeli v prvi polovici leta, smo lahko zadovoljni s poslovnim uspehom. Vrednost proizvodnje se je povečala za 10% v primerjavi z lanskim prvim polletjem. Nadaljna zelo pomembna postavka je prodaja, saj smo iztržili za 2% več sredstev kot znaša vrednost gotovih proizvodov v letošnjem letu, kar pomeni, da se je prodalo tudi del zalog preteklega leta.

Iztržek za kg preje je znašal lani 18,61 din, letos pa znaša 20,52 din. Zaloge predstavljajo komaj 15-dnevno proizvodnjo. Vsi ti uspehi so nam dali naslednji finančni rezultat, ki je razviden iz naslednje delitve celotnega dohodka:

	I. poll. 1968 din	I. poll. 1969 din
I. CELOTNI DOHODEK	34 045 938	64 224 629
— porabljena sredstva	23 401 015	45 130 782
— amortizacija	1 064 948	2 422 408
II. DOHODEK	9 579 975	16 671 439
1. Pogodbene obveznosti	334 471	697 356
— obresti od kreditov	195 709	504 902
— provizija in dr. plačila	25 526	20 146
— zavarovalne premije	97 081	143 566
— prispevki in članarine	16 155	28 742
— druge pogod. obveznosti	—	—
2. Zakonske obveznosti	941 408	1 805 833
— obresti od posl. sklada	424 258	826 507
— prometni davek	29	47
— prisp. za obnovo Skopja	100 808	109 253
— sred. za stan. izgradnjo	222 386	488 184
— dodatni soc. prispevek	139 553	289 349
— prisp. za mest. zemljišče	21 626	32 759
— vodni prispevek	32 748	59 734
3. Sredstva za OD delavcev	5 728 690	11 099 471
4. Sredstva za sklade	2 575 406	3 068 779
od tega:		
— skupni rez. sklad	118 980	139 639
— rez. sklad podjetja	241 019	275 994
— ostali skladi podjetja	2 215 407	2 653 146

Gornji poslovni rezultat ne izhaja samo iz uspešnega poslovanja letošnjega leta, temveč je vplival nanj tudi nov način ugotavljanja in delitve celotnega dohodka. V predhodnem letu se je ugotavljal celotni dohodek na podlagi plačane realizacije, tj. na podlagi dotoka plačil za prodano blago, medtem ko se v letošnjem letu ugotavlja na osnovi izdanih faktur, ne glede na to ali je blago plačano ali ne, kar ima po drugi strani to slabo stran, da izkazuje bilanca ugoden finančni rezultat, medtem, ko denarja še ni v podjetju.

Andrej Kralj

Postanite član samopomoči

Vsakemu članu naše delovne organizacije je znano, da imamo v podjetju blagajno samopomoči. O njenem pravem namenu in delu, pa marsikdo, ki ni član, ne ve veliko. Tudi v našem listu doslej o tej organizaciji še nismo pisali, zato bomo danes spregovorili nekoliko obširneje o tem ter tako pomagali vsem tistim, ki še niso včlanjeni pri odločitvi, da tudi oni postanejo naši člani.

Leta 1953 je bila na sindikalnem sestanku »Predilnice Litija« prvič izražena želja po denarni organizaciji, kjer bi si lahko člani kolektiva ob nujnih primerih (na primer večji nakupi, letni dopust, smrt v družini itd.) izposojali denar, ki bi ga zbrali sami z vsakomesečnimi prispevki.

Še isto leto je bila v podjetju organizirana blagajna samopomoči, ki je sprva štela le nekaj deset članov, saj so bili ljudje nezaupljivi in so se le počasi vključevali v novo organizacijo. Začetniške težave pa so bile kaj hitro prebrodene. Člani kolektiva so spoznali, da je nova organizacija zelo koristna in jim je v veliko pomoč, saj si lahko vsakdo, ki je član, pomaga z brezobrestnim posojilom premagati trenutne finančne težave.

Od leta 1953 je število članov te organizacije močno narastlo in je do danes včlanjenih 520 ljudi, to pa je še vedno le približno 60 % vseh zaposlenih.

Član blagajne samopomoči lahko postane vsak član sindikalne organizacije v podjetju. Vsakdo, ki je včlanjen v to organizacijo, pa je dolžan vplačevati vsakomesečni prispevek, ki ni določen, pač pa o njegovi višini odloča vsakdo sam. Denar, ki ga vplača, je njegova last in ga lahko zahteva, kadar mu je potreben. Poleg tega denarja lahko vsakdo, ki je že pet mesecev član blagajne samopomoči, dobi tudi posojilo. Višina posojila pa je odvisna od več faktorjev. Tako od vsakomesečnega dotoka denarja, ker blagajna samopomoči posluje le z denarjem svojih članov, od zmogljivosti odplačevanja posameznika, saj velja v organizaciji pravilo, da se posojilo vrne v največ petih mesečnih obrokih, le v izjemnih primerih se lahko podaljša odplačevanje. Višina posojila pa je odvisna tudi od števila prosilcev, ker je na primer v času letnih dopustov prosilcev za posojilo več kot v drugih mesecih.

Ob koncu podajamo še pregled vseh vloženih in izplačanih sredstev od ustanovitve blagajne samopomoči do 20. 6. 1969:

Vplačani prispevki v vseh letih	400 515,85 din
Izplačani prispevki v vseh letih	305 696,70 din
Posojila članom do 20. 6. 1969	71 235,00 din
Stanje blagajne 20. 6. 1969	24 584,15 din

E. O.

Dobili smo prve nove stroje

Konec julija je prispela prva pošiljka novih strojev za predpredilnico. Pričela se je dolgo pričakovana modernizacija predpredilnice. Čeprav smo o tej, do sedaj največji investiciji, že na večih mestih razpravljali, je prav, da na kratko pregledamo, kaj bomo z njo dosegli, kakšni bodo novi stroji in kakšen izgled bo imela bodoča predpredilnica.

Predelava bombaža z obstoječim strojnim parkom ni več rentabilna. Stroški predelave so tako visoki, da komaj krijemo osebne dohodke, posamezne številke pa delamo celo z izgubo. V tem času nas rešuje predelava sintetične, ki je trenutno mnogo bolj rentabilna. Sčasoma pa tudi predelava sintetične ne bo tako rentabilna, ker zaradi vse večje konkurence cena tej pada. Zato je bilo nujno, da smo se odločili za investicijo, da bi lahko naš glavni artikel, tj. bombažno prejo predelovali bolj uspešno. S tem si bomo zagotovili naš obstoj in nadaljnji razvoj podjetja.

Večjo rentabilnost bomo dosegli predvsem z manjšim številom delavcev. Novi stroji bodo bolj avtomatizirani, imeli bodo večje hitrosti, tako da ob njih ne bo potrebno toliko fizičnega dela. Poleg tega se bo zboljšala kvaliteta preje, ki je sedaj večkrat problematična.

Ker se bo z modernizacijo strojev predpredilnice sprostilo precej delovne sile, smo bili prisiljeni, da smo se odločili še za vzporedno investicijo, tj. gradnjo prizidka nove predilnice, kjer bo montiranih 44 novih prstančevih strojev. Stroje smo že naročili pri domačem proizvajalcu »Krušik« Valjevo. V tem oddelku bomo zaposlili del sproščene delovne sile, del pa bomo zaposlili v sukalnici, za katero je prav tako naročenih nekaj novih strojev.

KAKŠEN BO BODOČI IZGLED PREDPREDILNICE

Iz priložene skice je razvidna namestitve novih strojev. Takoj lahko vidimo, da bo v bodoče mnogo manj strojev kot do sedaj. V istem prostoru bo tudi čistilnica. Delovni proces bo delno avtomatiziran. Či-

stilnica bo imela dve liniji, tako da bomo istočasno lahko predelovali dva asortimenta. Kot prvi čistilni stroj bo večji rahljač bal z daljšo nakladalno mizo, na katero bomo nakladali večje kose bal, lahko pa tudi cele bale. Rahljač bo zelo močne konstrukcije, tako da lahko zrahlja cele bale iz katerih je predhodno odstranjena embalaža. Delno zrahljan bombaž bo po ceveh voden v mešalno skrinjo, v kateri se bo horizontalno zlagal. Skrinja bo tolikšna, da se bo v njej zaustavil bombaž od večjega števila bal in se bo tako dosegla enakomernost mešanice. Tako dosežena mešanica se bo na naslednjih strojih, ki bodo vsi pnevmatično povezani, temeljito zrahljala in očistila. Na koncu bo poseben razdelilec s tremi odcepi, ki bo oskrboval tri vrste mikalnikov z materialom. Vsak mikalnik bo imel manjši nakladalnik, tako da odpadejo svitki. Cel proces bo avtomatiziran, tako da od bale do loncev pri mikalnikih ne bo potrebno ročno posluževanje.

Mikalniki bodo visokoproduktivni z urno produkcijo do 25 kg. Lonci pri mikalnikih bodo precej večji od dosedanjih, saj bodo premera 36 col in bo v vsakem 55 kg materiala. Lonci bodo opremljeni s kolesi in jih bomo vozili do grobih raztezalk. Grobe raztezalke bodo obratovale s 400 metri na minuto. Spreddaj bodo imele en odvod, lonci pa se bodo avtomatično izmenjavali. Imele bodo tudi posebno napravo za uravnavo številke oz. enakomernosti pramena. Fine raztezalke bodo z dvema odvodoma in bodo obratovale z 200 m/min. Spreddaj bodo lonci 18 col, torej večji kot pri dosedanjih. Grobe in fine raztezalke bodo opremljene z odsesovalnimi napravami. Flyerji bodo imeli večje navitke, ki bodo tehtali do 2 kg. Cevke bodo dolge 14 col. Večji flyerski navitki bodo povečali produktivnost na prstančevih strojih, ker bo potrebno manj menjav flyerskih navitkov.

Tudi flyerji bodo opremljeni s odsesovalnimi napravami in potujočimi čistilci.

Od vseh čistilnih strojev in mikalnikov bo zaprašen zrak speljan v posebne filtre, kjer se bo prečistil in kjer se bodo zbirali odpadki. Prečiščen zrak bo voden v novo klimo napravo. Tudi zrak od odsesovalnih naprav raztezalk in flyerjev bo voden nazaj v klimo napravo. S tako ureditvijo bo dosežena maksimalno možna čistoča v oddelku in zboljšani delovni pogoji.

Nova klima naprava bo nameščena v dosedanjih sanitarnih prostorih predpredilnice. Sestavljena bo iz dveh celic in sicer ene za čistilnico in mikalnico in ene za raztezalke in flyerje. Obstoječe klima naprave bomo demontirali, rekonstruirali in ponovno montirali v bodoči predpredilnici sintetične.

Kot sem že v začetku omenil, gradimo tudi nov prizidek za novo predilnico. Novi stroji v tej predilnici bodo prilagojeni za predelavo sintetične, tako da bomo v obstoječi predilnici predli samo bombažno prejo. V pritličju prizidka bodo montirani mikalniki, raztezalke in flyerji za sintetično. Obstoječa čistilnica pa bo prilagojena za izdelavo melanzev. S tem bo predelava sintetične povsem ločena in bodo v veliki meri odpadle dosedanje težave zaradi zapredkov.

Česalne stroje bomo morali prav tako umakniti, ker bodo na tem mestu postavljeni flyerji. Predvidena je prestavitev v dosedanjo melanzirnico.

Zaradi povečanja kapacitet predilnice bo potrebno tudi zgraditi novo transformatorsko postajo, ki je predvidena ob prizidku predpredilnice.

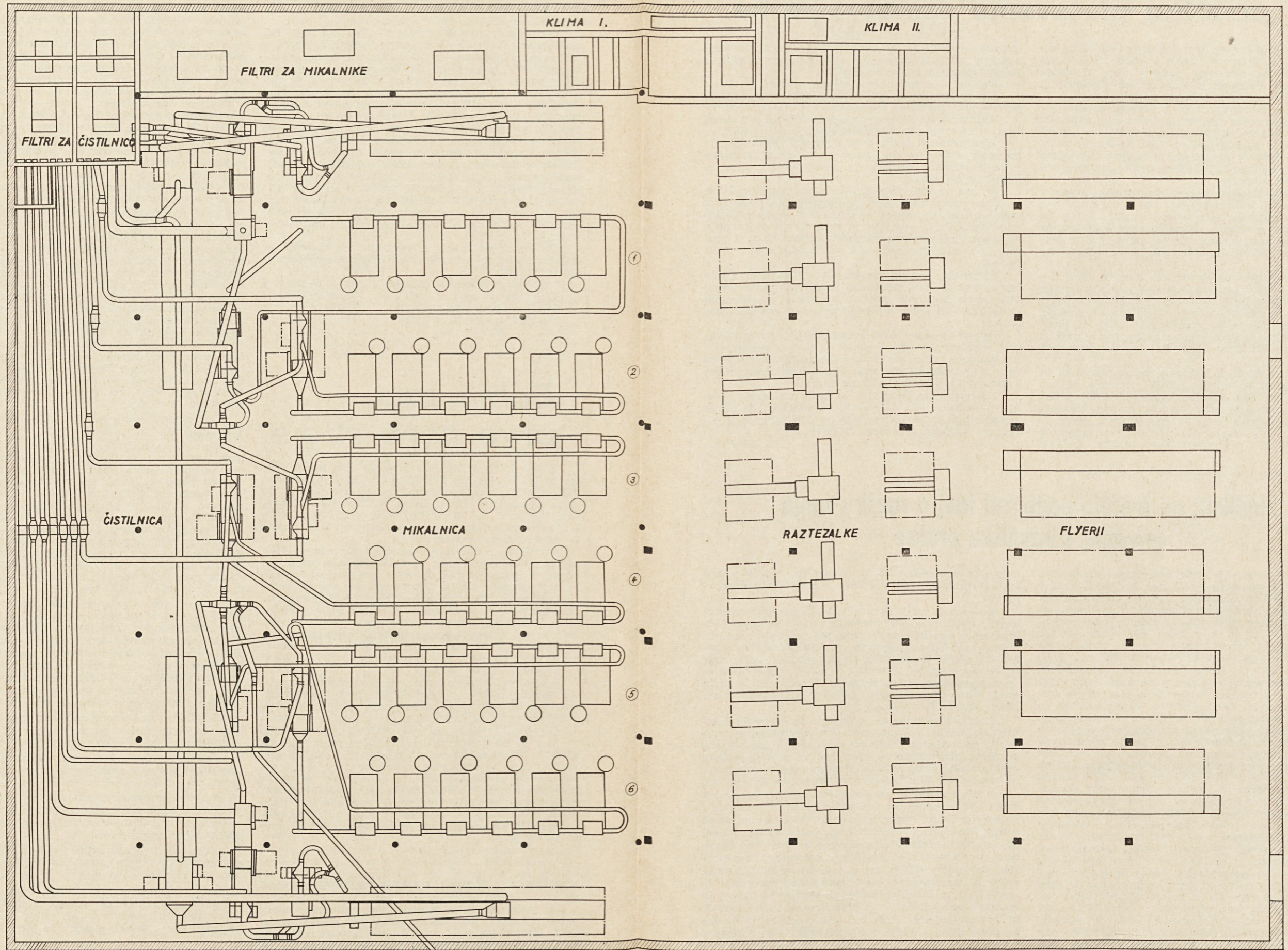
Vzporedno z vso montažo strojev in klima naprav, bo potrebno preurediti in večinoma prestaviti elektroinstalacije, vodovodne instalacije, ogrevalno omrežje, protipožarne naprave itd.

Vsi stroji v predpredilnici bodo s klimo napravo povezani s cevovodi, kateri bodo nameščeni v podu, tako da bo potrebno skopati še precej kanalov.

Iz kratkega opisa predstoječih del je razvidno, da ne stojimo pred majhno nalogo. Potrebno bo veliko dobre volje in sodelovanja, da bomo nalogam kos in da bomo delo kar najuspešneje in hitro končali.

P. D.

BODOČA RAZPOREDITEV NOVIH STROJEV V PREDPREDILNICI

Ob pričetku plačevanja samoprispevka

Z junijem letošnjega leta smo pričeli plačevati samoprispevek za ureditev šolstva v občini. Povprašali smo predsednika Temeljne izobraževalne skupnosti (TIS) Litija tov. Pungerčarja, kako se bodo v prihodnjih letih sprovajali načrti iz tega programa.

Tov. Stane Pungerčar nam je povedal sledeče:

»Najprej je treba poudariti, da se bo financirala investicija v šolstvo, tj. gradnjo in popravilo šol iz samoprispevka, ki ga plačujemo občani. Iz drugih virov, ki se zbirajo redno v posebnem skladu, pa bo Temeljna izobraževalna skupnost (TIS) financirala gradnjo otroške varstvene ustanove.

Za gradnjo in popravilo osnovnih šol bo zbrano v naslednjih šestih letih nekaj nad 550 milij. S din. Ker je občina že objavila na posebnih lepakih, kaj se bo iz teh sredstev gradilo na območju celotne občine, ne bi tukaj zopet navajali podrobnosti, omenili bi le tiste investicije, ki bodo tekle v teh letih na območju mesta Litije.

V načrtu je gradnja še ene šole na predilniški Dobravi, kjer se dokaj hitro razvija stanovanjska gradnja in s tem tudi potrebe. V neposredni bližini tega objekta bo iz sklada za otroško varstvo grajen tudi nov otroški vrtec s kapaciteto za 60 predšolskih otrok. Na drugi strani Save blizu sedanje šole na Rozmanovem trgu pa bo zgrajen otroški vrtec s kapaciteto za 80 predšolskih otrok.

Vprašali se boste po kakšnem vrstnem redu se bo gradilo? Najprej bo zgrajen otroški vrtec na desnem bregu Save pri šoli, kjer se kažejo že sedaj velike potrebe. Vsi vemo, da sedanji otroški vrtec ne zadošča potrebam, kapaciteta je le 40 do 50 otrok, otrok do 7 let starosti na področju mesta Litija pa je potrebnih varstva okoli 250. Tudi vzgojiteljice v otroški varstveni

ustanovi so sedaj zaradi pomanjkanja prostora preobremenjene in bodo lahko v novih prostorih dobile v varstvo predpisano število otrok.«

Kaj pa bo s sedanjim otroškim vrtcem?

»Ta bo sprejemal otroke dotlej, dokler ne bo zgrajen nov vrtec na levem bregu Save, kot smo že omenili.«

Kaj bomo dosegli z gradnjo nove šole na levi strani Save, dveh vrtcev in ureditvijo sedanje stare šole?

»Razbremenili bomo delo v osnovni šoli tako, da bo pouk potekal v eni izmeni in s tem tudi močno ustregli staršem, otrokom pa omogočili več časa za učenje in razvedrilo.

S temi investicijami bomo tudi omogočili, da se bo lahko nudilo mentalno manj razvitim in prizadetim otrokom posebno šolstvo in s tem tudi možnost vključitve v poklic. Ta šola sicer že sedaj deluje, od 1. aprila letos samostojno, in bo vključevala učence do 6. razreda, v naslednjih dveh letih pa bo odprla še 7. in 8. razred.

Še poseben pomen pa imajo te investicije za razbremenitev staršev, predvsem še mater, ker bo organizirano v šoli tudi varstvo po pouku šoloobveznih otrok, katerega sedaj ni bilo ali pa je bilo le v manjšem obsegu.

Osnovni namen same investicije pri urejanju šolstva v občini je v prvi vrsti izboljšati tudi pogoje dela in kvaliteto, tako, da bodo doseženi čimboljši učni uspehi in možnost učenecem, da se bodo enakovredno vključevali v poklicne in druge šole.«

Zaključujemo lahko, da je glede na zgoraj omenjeno gradnjo prav, da smo se na volitvah odločili za samoprispevek. Le kdo od nas ne bi želel svojim potomcem boljšega in lepšega življenja.

M. Kralj

Sindikati ne morejo podpirati idej o razširjevanju privatne zdravniške prakse

Delovne organizacije, člani sindikata, občinski sindikalni sveti, organizacije strokovnih sindikatov in tudi zdravstveni delavci zahtevajo, da se slovenski sindikati opredelijo proti nekaterim zahtevam in predlogom za razširitev privatne zdravniške prakse in proti najnovejšim idejam, naj bi se v okviru zdravstvene službe kot redna oblika zdravstvene pomoči in zdravstvenih storitev odprle ambulante za samoplačnike.

Sindikati so bili v svojem dosedanjem prizadevanju za napredek zdravstvene službe in za njeno sodobnejšo organizacijo ter zlasti za učinkovitejše zdravstveno varstvo delovnih ljudi zelo odločni v svojih stališčih in prav tako v svojih ukrepih. Napredek v zdravstvenem varstvu slovenskega prebivalstva je najtesneje povezan z napredkom in sodobnejšo organizacijo zdravstvene službe kot družbene dejavnosti. Sindikati so se pri tem zavzemali in se bodo tudi v bodoče dosledno usmerjali v svojih zahtevah za tako zdravstveno varstvo, ki naj bi bilo zagotovljeno in enako dostopno vsem zavarovancem ne glede na njihov socialni položaj in gnotne razmere. Varstvo zdravia in delovnih sposobnosti prebivalstva ni mogoče in se ne sme povezovati v odvisnost od možnosti posameznika in o dostopnosti zdravstvene službe. Politiko zdravstvenega varstva delovnih ljudi moramo razvijati in jo lahko razvijamo le v okviru zdravstvenega zavarovanja kot solidarne oblike zagotavljanja enakih možnosti vsem občanom za uporabo zdravstvenih storitev. To pa bo mogoče le ob sistematičnem razvijanju take zdravstvene službe, ki bo dostopna vsem — od svojih osnovnih oblik do najvišjih specializiranih zavodov. Sindikati tudi ne morejo dati podpore idejam, ki bi lahko pomenile zapiranje mož-

nosti, da vsak občan lahko uporabi in zahteva pomoč najbolj priznanih in uglednih zdravstvenih strokovnjakov.

Ne samo s stališča naših družbenih odnosov, ki zlasti na področju zdravstvenega varstva zahtevajo odpravljanje socialnih neenakosti, marveč tudi s stališča sodobne medicinske znanosti in vseh dognanj o organizaciji zdravstvene službe, je nujno treba razvoj naše zdravstvene službe usmerjati v njeno nujno funkcionalno povezanost in sodelovanje. Nikakor pa je ne bi smeli razbijati z raznimi oblikami, ki delujejo proti njeni integraciji.

Sindikati odločno nasprotujemo vsaki obliki legaliziranja prakse, ki bi dejansko pomenila privatno prakso ob izkoriščanju družbenih sredstev, ki so vložena v zdravstveno mrežo in njene kadre, pa naj bi taka praksa služila posameznim zdravstvenim delavcem ali pa samo določenim kategorijam državljanov.

O teh vprašanih so slovenski sindikati že zavzeli svoja stališča tako ob uveljavljanju nove zakonodaje o organizaciji zdravstvene službe kot tudi ob razpravah o bodočem razvoju zdravstvenega zavarovanja. Jeseni, ko se bodo nadaljevale razprave o ureditvi zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji in o položaju ter perspektivi zdravstvene službi pri nas, bodo republiški sindikalni forumi ponovno obravnavali omenjene zahteve sindikalnih in drugih organizacij. Pri vseh odgovornih činiteljih se bodo odločno zavzeli proti vsaki zamisli, ki bi pomenila družbenopolitično, socialno in etično nesprejemljive oblike uveljavljanja zdravstvenega varstva.

Poročilo o delovni sili za I. polletje 1969

	ženske	moški	skupaj
Stanje delovne sile 31. 12. 1968	653	251	904
Sprejeti v I. polletju 1969	5	6	11
Odšlo v I. polletju 1969	16	3	19
Stanje 30. 6. 1969	642	254	896
Od tega zaposlenih v obratu družbene prehrane in v počit- niškem domu			19

Novosprejeti delavci so bili sprejeti v naslednje od-
delke odnosno sektorje:

Čistilnica	2
Mikalnica	1
Elektrodelavnica	1
Zidarji	1
Finančno knjigovodstvo	1
Počitniški dom	5

Vzroki prenehanja delovnih razmerij:

	ženske	moški	skupaj
Upokojeni	9	—	9
Invalidsko upokojen	—	1	1
Na željo delavca	4	—	4
Po sklepu upravnega odbora zaradi neopravičenih izostankov	3	2	5
	16	3	19

L. R.

Poročilo

**komisije za izrekanje ukrepov zaradi kršitev delovnih
dolžnosti Predilnice Litija za leto 1968
in I. polletje 1969**

Komisija je v letu 1968 obravnavala 29 primerov
kršitev delovnih dolžnosti.

Komisija je izrekla ukrepe v 28 primerih, v 1 pri-
meru pa je predlagala ukrep izključitve iz delovne
organizacije delavskemu svetu.

Komisija je izrekla naslednje ukrepe:

14 opominov in sicer:

- 1-krat zaradi malomarnega dela,
- 1-krat zaradi prisvojitve obročnega železa,
- 1-krat zaradi opustitve ukrepov za zaščito oz. var-
nost podrejenih delavcev,
- 2-krat zaradi neupoštevanja predpisov glede var-
stva pri delu,
- 1-krat ker delavec ni javil nadrejenemu, da je
razbil okensko steklo,

- 3-krat zaradi neopravičenega izostanka,
- 3-krat zaradi pitja alkoholne pijače med delom,
- 1-krat zaradi neizvršitve kontrolnega pregleda odn.
obhoda,
- 1-krat ker se vodja oddelka ni prepričal po kon-
čanem delu, če je v oddelku vse v redu.

12 javnih opominov in sicer:

- 1-krat zaradi povzročanja nereda v garderobnih
prostorih,
- 5-krat zaradi neopravičenih izostankov,
- 2-krat zaradi prihoda na delo v vinjenem stanju,
- 1-krat zaradi opustitve ukrepov za zaščito oz. var-
nost podrejenih delavcev,
- 1-krat zaradi neupoštevanja predpisov o varstvu
pri delu,
- 2-krat zaradi medsebojnega fizičnega obračuna-
vanja.

2 zadnja javna opomina:

- 1-krat zaradi nedovoljenega prinašanja alkoholne
pijače v podjetje,
- 1-krat zaradi neopravičenih izostankov.

Delavski svet pa je na predlog komisije v 1 pri-
meru izrekel ukrep izključitve iz delovne organizacije
zaradi pogostih ponavljanj kršitev delovnih dolžnosti
(neopravičeni izostanki, prihod na delo v vinjenem stan-
ju, donašanje alkoholne pijače v podjetje in predčasno
zapuščanje delovnega mesta).

V I. polletju leta 1969 pa je komisija obravnavala
15 primerov kršitev delovnih dolžnosti.

Komisija je izrekla ukrepe v 13 primerih, v 2 pri-
merih pa je predlagala delavskemu svetu ukrep izklju-
čitve iz podjetja. Delavski svet izključitve ni izglasoval
ter je v obeh primerih izrekel ukrep zadnjega javnega
opomina.

Komisija je izrekla naslednje ukrepe:

7 opominov in sicer:

- 4-krat zaradi neopravičenih izostankov,
- 1-krat zaradi zmerjanja v tovarniških prostorih,
- 1-krat zaradi prilastitve papirja,
- 1-krat zaradi pitja alkoholne pijače med delom.

4 javne opomine in sicer:

- 2-krat zaradi neopravičenih izostankov,
- 1-krat zaradi prisvojitve preje,
- 1-krat zaradi prihoda na delo v vinjenem stanju
in pitja alkoholne pijače med delom.

2 zadnja javna opomina zaradi neopravičenih iz-
ostankov.

L. R.

Vpisujemo posojilo za modernizacijo železnic

Skupščina skupnosti jugoslovanskih železnic je raz-
pisala posojilo za ožji program modernizacije jugoslo-
vanskih — slovenskih — železnic.

Z vpisom posojila zbrana sredstva bodo občani,
delovne organizacije in komitenti železnic veliko pri-
pomogli:

- elektrifikaciji magistralnih prog;
- gradnji sodobnih varnostnih in telekomunikacij-
skih naprav;
- izgradnji ranžirnih postaj in
- nakupu sodobnih lokomotiv ter potniških in to-
vornih voz.

Slovenski železničarji se dobro zavedajo, da pomeni vsako odlašanje z uresničitvijo programa modernizacije slovenskih železnic nadaljnjo stagnacijo železniškega prometa tudi tistega dela gospodarstva, ki je z železnico močno povezano. Nedvomno ima razpis posojila zato širši družbenoekonomski značaj, zato železničarji upravičeno pričakujejo polno razumevanje delovnih organizacij, delovnih ljudi in občanov.

Dosedanji rezultati gospodarjenja na železnici v Sloveniji in vpis posojila železničarjev kažejo, da so sami pripravljene storiti vse, da postane železniški transport čimbolj sodoben. Do 17. julija letos je 16 220 železničarjev — to je 91 % vseh zaposlenih na železnici — vpisalo 11 milijonov 596 300 dinarjev. Delovne organizacije so vpisale 13 milijonov 846 dinarjev, drugi občani pa so vpisali 2 milijona 318 700 dinarjev.

VPISNIKI POSOJILA — POPUST PRI POTOVANJU

Občani, ki bodo vpisali posojilo, bodo imeli poleg obresti več olajšav pri potovanju po železnici. Tako bodo tisti, ki bodo vpisali 500 din posojila dobili eno brezplačno karto I. razreda v vseh vlakih s prevozom potnikov, za katerokoli relacijo v Jugoslaviji pri potovanju v obe smeri. Karto lahko izkoristijo letos, prihodnje leto ali leta 1971.

Tisti, ki bodo vpisali 1000 din posojila bodo dobili 3 brezplačne karte I. razreda v vseh vlakih s prevozom potnikov za potovanje v obe smeri na katerikoli relaciji jugoslovanskih železnic. Karte se lahko izkoristijo v letu izdajanja obveznic in v naslednjih dveh letih.

Izplačilo obveznic bo Skupnost JŽ izvedla v 6 letih v enakih letnih anuitetah, začenši od 1. julija 1972.

Občani bodo vpisano posojilo lahko plačevali ali takoj ali v 24 enakih mesečnih obrokih.

Za vplačane zneske posojila bo dajala Skupnost jugoslovanskih železnic 6 % obresti in pripravila loterijsko žrebanje obveznic. Predvidenih je 500 dobitkov, to so petdnevni in desetdnevni izleti v tujino, ki jih bodo organizirale železniške potovalne agencije, dalje 10-dnevna letovanja v železniških počitniških domovih, brezplačne karte za potovanje po železnici itd.

Vpisno mesto je na železniški postaji v Litiji.

Upokojena je bila

Marija JUVAN, roj. 4. 3. 1922 v Šmartnem pri Litiji.

Kot 15-letno dekle se je 13. 5. 1937 zaposlila kot gospodinjska pomočnica in je bila v tem svojstvu zaposlena do 15. 5. 1941. Med okupacijo ni bila zaposlena. Sodelovala je z NOB od 1. 2. 1943 do 15. 5. 1945 in ima ta čas priznan dvojno. Bila je obveščevalka in zbirala hrano za potrebe NOB. V glavnem je delala za Kamniško-zasavski odred.

21. 6. 1946 se je zaposlila v našem podjetju v predpordilnici kot predica na flyerju in je delala na tem delovnem mestu vse do upokojitve 7. 6. 1969.

Njena skupna pokojninska doba znaša 31 let in 4 mesece, v našem podjetju pa je delala 23 let.

Od nje so se poslovili predstavniki podjetja. Želimo ji še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

L. R.

Kratke vesti iz kolektiva

Naše podjetje se je prvič vključilo v izvoz leta 1962 s 60 tonami preje, naslednje leto smo izvozili že 129, 1964. leta 330 ton, 1965 leta 368 ton, 1966 leta 465 ton, 1967 leta 475 ton, 1968 leta 256 ton, v prvem polletju letošnjega leta pa že 282 ton. Zaradi modernizacije podjetja in dodatnih strojnih kapacitet, ki bodo stekle prihodnje leto in močno povečale proizvodnjo, si bomo morali v tujini v bodoče zagotoviti stalne in solidne odjemalce naše preje, da bi lahko sproti prodali vse naše izdelke, kar nam samo na domačem trgu verjetno ne bo uspelo.

*

V sukalnici je bil pred kratkim montiran stroj za pakiranje konusnih navitkov »Conopack« firme Lenze Electronic. S tem bo odpadlo zamudno rezanje polivinilastih vrečk in vezanje, ker bo stroj navitke avtomatsko pakiral v polivinil, s čimer bodo ti lepše in hitreje pakirani, pa tudi vsa produkcija bo sproti embalirana.

*

V našem obratu družbene prehrane izdajo dnevno povprečno 140 kosil in 22 večerij, za malico pa prodajo 315 sendvičev. Pri teh opravilih je zaposlenih 16 oseb. Bolniški izostanki so med osebjem pogosti, tako

da se morajo tisti, ki vsak dan skrbe za naše prazne želodce, pri svojem delu res podvizati, da so obroki pravočasno pripravljene in servirani ali dostavljeni na delovno mesto.

*

Dne 8. julija letos je zjutraj voda zalila sukalnico II. v višini 15 cm, ker odtočni kanal ni sprejemal deževnice. Zatajila je tudi kanalizacija zaradi zamašitve odtočnega kanala. Zaposleni so z vedri odstranjevali vodo in potem očistili parketni pod. Včasih se nam majhne nedoslednosti pri vzdrževanju takšnih naprav ob nepredvidenih prilikah maščujejo.

*

Julija meseca letos je bil dan v uporabo prizidek novega skladišča, ki je namenjen za shrambo gotovih izdelkov in surovin. Z njim smo pridobili tudi pokrit manipulacijski prostor za nakladanje in razkladanje avtomobilov v vsakem vremenu. Upamo, da zaboji s prejo odslej ne bodo več čakali na prostem, izpostavljeni vremenskim neprilikam. Zaradi pestrega asortimana preje je sicer sproti in urejeno skladiščenje res težavno, zato pa bo ob dobri organizaciji skladiščne službe v bodoče odvisen red v skladišču.